הִלְכוֹת סֻכָּה סִימָן תרלב

(ג) **לַכְּתָלִים פָּחוֹת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת, כְּשֵׁרָה,** (ו) **וּמִיהוּ אֵין יְשֵׁנִים תַּחְתָּיו * כָּל זְמַן** (ז) **שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים.** [1]**בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּסֻכָּה גְּדוֹלָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ יוֹתֵר עַל הַסְּכָךְ פָּסוּל שִׁבְעָה טְפָחִים עַל שִׁבְעָה טְפָחִים, אֲבָל בְּסֻכָּה קְטַנָּה** (ח) **שֶׁאֵין בָּהּ** (ג) **אֶלָּא שִׁבְעָה עַל שִׁבְעָה, בֵּין בְּאֶמְצַע בֵּין מִן הַצַּד, בִּשְׁלֹשָׁה טְפָחִים פְּסוּלָה, בִּפְחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה** (ט) **כְּשֵׁרָה** [2]**וְיֹשְׁנִים תַּחְתָּיו, וּמִצְטָרֵף לְהַשְׁלִים הַסֻּכָּה לְכַשְּׁעוּר:**

ב * [ח]אֲוִיר, בֵּין בִּגְדוֹלָה בֵּין בִּקְטַנָּה שָׁוִים, דְּבֵין בְּאֶמְצַע בֵּין מִן הַצַּד, בִּשְׁלֹשָׁה טְפָחִים פְּסוּלָה, * בִּפְחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה, וּמִצְטָרֵף לְהַשְׁלִים הַסֻּכָּה (ד) (י) *** [ט]וְאֵין יְשֵׁנִים תַּחְתָּיו.** הגָּה: (יא) וַדְוָקָא שֶׁהוֹלֵךְ עַל פְּנֵי כָּל הַסֻּכָּה (רבינו ירוחם נתיב ח׳ חלק א׳), אוֹ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כְּדֵי לַעֲמֹד בּוֹ (יב) רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ, אֲבָל בְּלָאוֹ הָכִי מֻתָּר, דְּהָא אֵין סֻכָּה שֶׁאֵין בָּהּ נְקָבִים (ר״ן סוף פרק קמא (ט. ד״ה גמ״)). וְהָא דְּסִכָּךְ פָּסוּל פּוֹסֵל בְּאַרְבָּעָה וַאֲוִיר בִּשְׁלֹשָׁה, הֵינוּ דַוְקָא (יג) שֶׁהִפְסִיק הַסֻּכָּה לִשְׁתַּיִם וְלֹא נִשְׁאַר שִׁעוּר הֶכְשֵׁר סֻכָּה עִם דְּפָנוֹת בְּמָקוֹם אֶחָד, (יד) אֲבָל אִם נִשְׁאַר שִׁעוּר סֻכָּה בְּמָקוֹם אֶחָד, (טו) הַמָּקוֹם הַהוּא כָּשֵׁר, (טז) וְאַף (ה) שֶׁמִּבַּחוּץ, אִם מְחֻבָּר לוֹ מִן הַצְּדָדִים (טור): **ג** (יז) **[י]סְכָךְ פָּסוּל פָּחוֹת מֵאַרְבָּעָה, וַאֲוִיר אֲצָלוֹ פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה, אֵין מִצְטָרְפִים לִפְסֹל. * הִלְכָךְ אִם אֲוִיר שְׁלֹשָׁה בְּמָקוֹם אֶחָד, אֲפִלּוּ מַעֲטוֹ בִּסְכָךְ פָּסוּל, כָּשֵׁר. וַהֲנֵי מִלֵּי בְּסֻכָּה גְּדוֹלָה,** (יח) **אֲבָל בִּקְטַנָּה שֶׁאֵין בָּהּ אֶלָּא שִׁבְעָה עַל שִׁבְעָה, אִם יֵשׁ בֵּין שְׁנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה טְפָחִים מִצְטָרְפִים לִפְסֹל:** **ד** [כ]**אִם יֵשׁ סְכָךְ פָּסוּל שְׁנֵי טְפָחִים, וְעוֹד סְכָךְ פָּסוּל שְׁנֵי טְפָחִים, וַאֲוִיר פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה מַפְסִיק בֵּינֵיהֶם,** (יט) **יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִם שְׁנֵי**

ו הרי״ף והרמב״ם שם ושאר פוסקים.
ז מימרא (דרבא) [דרבי אבא] שם י״ט (ע״א). ח מימרא דרבה [תלמידי בי רב (ט״ז) [י״ן] (ע״א), ושם בגמרא י״ט.
ט מימרא (דרבא) [דרבי אבא] שם.
י תוספות (ד״ה אילו) והרא״ש שם בפסקיו (פ״א סי׳ לג).
כ טור בשם אביו הרא״ש (שם).

בַּאֵר הֵיטֵב

כִּי מְצוּי הוּא. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ: (ג) **לַכְּתָלִים.** נִרְאֶה לִי דְּאִם הַגַּג עָקֹם כְּגִגִּין שַׁלְנוּ, אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בַּשִּׁפּוּעַ אַרְבַּע, אֵינוֹ פּוֹסֵל, אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ בְּמִשְׁכּוֹ אַרְבָּעָה, דְּאָז תּוֹפֵס בְּסֻכָּה אַרְבָּעָה. וְאִם הַגַּג עָקֹם לְמַעְלָה, וּלְמַטָּה בְּסָמוּךְ לוֹ קוֹרָה, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ נִמְשָׁךְ מִמְּנוּ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, כֵּיוָן דְּבַגַּבֵּהּ רְחוֹק מִמְּנוּ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, אֵין מִצְטָרְפִין, וְלֹא אָמְרִינַן חֲבֵט וְלִבּוּד לְהַחְמִיר. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב), עַיֵּן שָׁם: (ג) **אֶלָּא שִׁבְעָה.** אֵינוֹ מְדֻקְדָּק, וַאֲפִלּוּ יֵשׁ בֵּהּ תִּשְׁעָה וּמֶחֱצָה, וְסִכָּךְ פָּסוּל שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, אֵין מִצְטָרְפִין לִפְסֹל, וְהַכִּי מְסַיְּעִי לְהוּ מִמַּתְנִי׳ דְּלֶקֶט שִׁכְחָה וְשִׁבְּחָה (פאה פ״ו מ״ח) דְּתָנֵי: שָׁכַח עֹמֶר בְּתוֹךְ עֹמֶר חֲבֵרוֹ, אִם יֵשׁ בֵּין שְׁנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, אֵין הָעֹמֶר מִתְחַיֵּב בְּלֶקֶט שִׁכְחָה וְשִׁבְּחָה וּפֵאָה, וְאִם לָאו מִתְחַיֵּב, וְהָכִי נָמֵי מִסְתַּבְּרָא, דְּכֵיוָן דְּאִי אֶפְשָׁר לְהַנִּיחַ נֶסֶר רָחָב אַרְבָּעָה טְפָחִים אֲפִלּוּ עַל פִּי שֶׁלֹּא הִכְנִיס לַסֻּכָּה אֶלָּא שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, פְּסוּלָה, דְּהֲוֵי לַהּ כְּפָסֵל הַיּוֹצֵא מִן הַסֻּכָּה דְּנִדּוֹן כַּסֻּכָּה [גְּמָרָא דַף י״ד עַמּוּד ב׳]. וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) בְּשֵׁם הַמָּאוֹר (ט. ד״ה והא) דְּמִירֵי בְּסֻכָּה קְטַנָּה, וְכַאֲשֶׁר נִנְבָּה אֵלּוּ הָאַרְבָּעָה טְפָחִים מֵהֶן לֹא יִשָּׁאֵר הֶכְשֵׁר סֻכָּה:

ב * אֲוִיר וְכוּ׳ בֵּין מִן הַצַּד בִּשְׁלֹשָׁה טְפָחִים פְּסוּלָה. שֶׁהֲרֵי אֵין כָּאן דֹּפֶן לַסֻּכָּה, דְּבָזֶה לֹא שֵׁיךְ לוֹמַר דֹּפֶן עֲקֻמָּה, כֵּיוָן שֶׁאֵין כָּאן אֶלָּא אֲוִיר:

*** בִּפְחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה כְּשֵׁרָה וּמִצְטָרֵף וְכוּ׳.** דְּאָמְרִינַן לְבוּד וְהֲוֵי כִּסְתוּם:

*** וְאֵין יְשֵׁנִים תַּחְתָּיו. הוּא הַדִּין אֲכִילָה, וְנִקְט שְׁנָה בְּכָל מָקוֹם, מִשּׁוּם דִּבְזֶה אָסוּר אֲפִלּוּ עֲרַאי,** מַה שֶּׁאֵין כֵּן בַּאֲכִילָה [אַחֲרוֹנִים]. **וְדִין זֶה הוּא גַּם כֵּן בֵּין אִם הוּא בָּאֶמְצַע אוֹ מִן הַצַּד, וּמִשְׁמַע בִּגְמָרָא** (ט.) **דְּהָא דְּאָמְרִינַן אֵין יְשֵׁנִים תַּחְתָּיו הוּא מִדְּאוֹרַיְתָא,** דְּקַמָּקְשֶׁה הַגְּמָרָא שָׁם וּמִי אִיכָּא מִידֵּי דְּאִצְטְרוּפֵי מִצְטָרֵף וְהוּא עַצְמוֹ אֵינוֹ כָּשֵׁר, וּמִשְּׁנֵי שָׁם, עַיֵּן שָׁם:

ג * הִלְכָךְ אִם אֲוִיר שְׁלֹשָׁה בְּמָקוֹם אֶחָד אֲפִלּוּ מַעֲטוֹ וְכוּ׳. וְהוּא הַדִּין לִסְכָךְ פָּסוּל בְּאַרְבָּעָה טְפָחִים בְּסֻכָּה גְּדוֹלָה וּמַעֲטוֹ בֵּין בְּקָנִים וּבֵין בַּאֲוִיר [שִׁיטַת ריב״ב (ח: ד״ה אויר שלשה)]:

בֵּאוּר הַלָּכָה

*** כָּל זְמַן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים. וְאִם הִנִּיחַ נֶסֶר רָחָב אַרְבָּעָה טְפָחִים אֲפוּמָא דְּמִטַּלְּלְתָא, אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא הִכְנִיס לַסֻּכָּה אֶלָּא שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, פְּסוּלָה,** דְּהֲוֵי לַהּ כְּפָסֵל הַיּוֹצֵא מִן הַסֻּכָּה דְּנִדּוֹן כַּסֻּכָּה [גְּמָרָא דַף י״ד עַמּוּד ב׳]. **וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם** (סק״א) בְּשֵׁם הַמָּאוֹר (ט. ד״ה והא) **דְּמִירֵי בְּסֻכָּה קְטַנָּה, וְכַאֲשֶׁר נִנְבָּה אֵלּוּ הָאַרְבָּעָה טְפָחִים מֵהֶן לֹא יִשָּׁאֵר הֶכְשֵׁר סֻכָּה:**

ב * אֲוִיר וְכוּ׳ בֵּין מִן הַצַּד בִּשְׁלֹשָׁה טְפָחִים פְּסוּלָה. שֶׁהֲרֵי אֵין כָּאן דֹּפֶן לַסֻּכָּה, דְּבָזֶה לֹא שֵׁיךְ לוֹמַר דֹּפֶן עֲקֻמָּה, כֵּיוָן שֶׁאֵין כָּאן אֶלָּא אֲוִיר:

*** בִּפְחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה כְּשֵׁרָה וּמִצְטָרֵף וְכוּ׳.** דְּאָמְרִינַן לְבוּד וְהֲוֵי כִּסְתוּם:

*** וְאֵין יְשֵׁנִים תַּחְתָּיו. הוּא הַדִּין אֲכִילָה, וְנִקְט שְׁנָה בְּכָל מָקוֹם, מִשּׁוּם דִּבְזֶה אָסוּר אֲפִלּוּ עֲרַאי,** מַה שֶּׁאֵין כֵּן בַּאֲכִילָה [אַחֲרוֹנִים]. **וְדִין זֶה הוּא גַּם כֵּן בֵּין אִם הוּא בָּאֶמְצַע אוֹ מִן הַצַּד, וּמִשְׁמַע בִּגְמָרָא** (ט.) **דְּהָא דְּאָמְרִינַן אֵין יְשֵׁנִים תַּחְתָּיו הוּא מִדְּאוֹרַיְתָא,** דְּקַמָּקְשֶׁה הַגְּמָרָא שָׁם וּמִי אִיכָּא מִידֵּי דְּאִצְטְרוּפֵי מִצְטָרֵף וְהוּא עַצְמוֹ אֵינוֹ כָּשֵׁר, וּמִשְּׁנֵי שָׁם, עַיֵּן שָׁם:

ג * הִלְכָךְ אִם אֲוִיר שְׁלֹשָׁה בְּמָקוֹם אֶחָד אֲפִלּוּ מַעֲטוֹ וְכוּ׳. וְהוּא הַדִּין לִסְכָךְ פָּסוּל בְּאַרְבָּעָה טְפָחִים בְּסֻכָּה גְּדוֹלָה וּמַעֲטוֹ בֵּין בְּקָנִים וּבֵין בַּאֲוִיר [שִׁיטַת ריב״ב (ח: ד״ה אויר שלשה)]:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

דְּבַגַּבֵּהּ רְחוֹק מִמְּנוּ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, (י) אֵין מִצְטָרְפִין: (ו) **וּמִיהוּ אֵין יְשֵׁנִים תַּחְתָּיו כָּל זְמַן וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּאַף דְּהַסֻּכָּה כֻּלָּהּ כְּשֵׁרָה הִיא, מִכָּל מָקוֹם אוֹתוֹ הַמָּקוֹם כֵּיוָן שֶׁהוּא אַרְבָּעָה טְפָחִים מָקוֹם חָשׁוּב לְעַצְמוֹ, וְאֵין מִתְבַּטֵּל לְגַבֵּי הַסֻּכָּה: (ז) **שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים.** וְאָפְשָׁר אֲפִלּוּ אִם בְּפָנִים הַסֻּכָּה אֵין בּוֹ כִּי אִם שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, וְטֶפַח אֶחָד בּוֹלֵט לְצַד חוּץ, אֲפִלּוּ הָכִי (יא) אָסוּר לֵישֵׁב תַּחְתָּיו: (ח) **שֶׁאֵין בָּהּ אֶלָּא שִׁבְעָה עַל שִׁבְעָה.** אֵינוֹ מְדֻקְדָּק, דַּאֲפִלּוּ הַסֻּכָּה מַחֲזֶקֶת תִּשְׁעָה וּמֶחֱצָה, וְיֵשׁ בָּהּ סְכָךְ פָּסוּל שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, פּוֹסֶלֶת כָּל הַסֻּכָּה, כֵּיוָן דְּכִי שְׁקֵלַת לַהּ לְפָסוּל לֵיכָּא הֶכְשֵׁר סֻכָּה [מָגֵן אַבְרָהָם] (סק״ג), וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ג): (ט) **כְּשֵׁרָה וְיֹשְׁנִים תַּחְתָּיו.** דְּכֵיוָן שֶׁהוּא דָּבָר מוּעָט (יג) חָשִׁיב כְּמַאן דְּלֵיתָא [טַ״ז (סק״ג)]: **ב** (י) **וְאֵין יְשֵׁנִים תַּחְתָּיו.** הָא דְּחָמִיר אֲוִיר מִסְּכָךְ פָּסוּל בְּסֻכָּה קְטַנָּה לְעִנְיַן יְשֵׁנִים תַּחְתָּיו, וְכֵן לְעִנְיַן סֻכָּה גְּדוֹלָה פּוֹסֵל אֲוִיר בִּשְׁלֹשָׁה טְפָחִים וּסְכָךְ פָּסוּל בְּאַרְבָּעָה טְפָחִים, כְּתַב הַטַּ״ז (סק״ד) הַטַּעַם, שֶׁבַּאֲוִיר נִרְאֶה לְעַיִן טְפֵי הַהֶפְסֵק בְּסִכָּךְ מִמַּה שֶּׁנִּרְאֶה בִּסְכָךְ פָּסוּל: (יא) **וַדְוָקָא שֶׁהוֹלֵךְ וְכוּ׳.** קַאי אַפָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים, וּלְעִנְיַן שְׁלֹשָׁה טְפָחִים מִבָּאר לְקַמָּה: (יב) **רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ.** בְּרַ״ן אִיתָא רֹאשׁוֹ אוֹ רֻבּוֹ, וְכֵן מַשְׁמַע בְּרִיטְבָ״א (יט. ד״ה רבה), עַיֵּן שָׁם: (יג) **שֶׁהִפְסִיק הַסֻּכָּה לִשְׁתַּיִם.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁהַסֻּכָּה הָיָה לָהּ שָׁלֹשׁ דְּפָנוֹת, וּסְכָךְ הַפָּסוּל אוֹ הָאֲוִיר הוֹלֵךְ עַל פְּנֵי אָרְכָּהּ, וְלָכֵן פּוֹסֶלֶת כָּל הַסֻּכָּה, דְּלֵיכָּא בְּכָל צַד אֶלָּא דֹּפֶן וּמֶחֱצָה: (יד) **אֲבָל אִם נִשְׁאַר וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁהַפָּסוּל אוֹ הָאֲוִיר הוֹלֵךְ לְרָחְבָּהּ, וְנִשְׁאַר שִׁעוּר סֻכָּה בְּמָקוֹם אֶחָד לְצַד דֹּפֶן הָאֶמְצָעִי שֶׁל הַסֻּכָּה: (טו) **הַמָּקוֹם הַהוּא כָּשֵׁר.** דְּהָא יֵשׁ לוֹ שָׁלֹשׁ דְּפָנוֹת, אֲבָל חֵלֶק הַחִיצוֹן שֶׁמֵּעֵבֶר הַשֵּׁנִי פָּסוּל, דְּהָא אֵין לַהּ כִּי אִם שְׁתֵּי דְּפָנוֹת. (יג) וְאִם יֵשׁ פָּחוֹת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת מִדֹּפֶן הָאֶמְצָעִי עַד סוֹפוֹ שֶׁל הַסְּכָךְ פָּסוּל, (יד) אַף חֵלֶק הַחִיצוֹן כָּשֵׁר, דְּאָמְרִינַן דֹּפֶן עֲקֻמָּה עַד שָׁם, אֲבָל אִם אֲוִיר מַפְסִיק, פָּסוּל חֵלֶק הַחִיצוֹן, דְּהָא בַּאֲוִיר לֵיכָּא לְמֵימַר דֹּפֶן עֲקֻמָּה: (טז) **וְאַף שֶׁמִּבַּחוּץ.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר פְּעָמִים אַף חֵלֶק הַחִיצוֹן שֶׁמִּבַּחוּץ גַּם כֵּן כָּשֵׁר, בֵּין בְּסִכָּךְ פָּסוּל וּבֵין בַּאֲוִיר, כְּגוֹן שֶׁמְּחֻבָּר מִן הַצְּדָדִין, אֲז מִצְטָרֵף הַפְּנִימִי וְהַחִיצוֹן לְהֶכְשֵׁר סֻכָּה, דְּהֵינוּ אֲפִלּוּ אֵין בַּפְּנִימִי לְבַד שִׁעוּר הֶכְשֵׁר סֻכָּה [מָגֵן אַבְרָהָם] (סק״ד) בְּשֵׁם הַפּוֹסְקִים]. וּמִכָּל מָקוֹם אוֹתוֹ חֵלֶק שֶׁל אֲוִיר אוֹ סִכָּךְ פָּסוּל אֵין לֵישֵׁב תַּחְתָּיו לְכָלֵי עַלְמָא. וּבְסֵפֶר בִּכּוּרֵי יַעֲקֹב (סק״ז) מְפַקֵּפֵק עַל זֶה שֶׁכָּתַבְנוּ דִּמְצְטָרֵף הַפְּנִימִי וְהַחִיצוֹן לְהֶכְשֵׁר סֻכָּה, עַיֵּן שָׁם: **ג** (יז) **סְכָךְ פָּסוּל פָּחוֹת מֵאַרְבָּעָה וַאֲוִיר אֲצָלוֹ וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ הָיָה הַסְּכָךְ בָּאֶמְצַע עַל פְּנֵי כָּל אָרְכּוֹ, אֲפִלּוּ הָכִי אֵין מִצְטָרֵף הָאֲוִיר לִפְסֹל הַסֻּכָּה, מִשּׁוּם דְּלֹא שָׁוֵי שִׁעוּרֵיהוּ לַהֲדָדֵי. וְדִינָם כְּנַ״ל בַּסְּעִיפִין הַקּוֹדְמִין, בְּמָקוֹם סְכָךְ פָּסוּל כֵּיוָן דְּאֵין בּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים מָתָר לִישֵׁן תַּחְתָּיו, וּבְמָקוֹם הָאֲוִיר אַף דְּאֵין בּוֹ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים אֵין יְשֵׁנִים תַּחְתָּיו כְּנַ״ל בְּסָעִיף ב׳: (יח) **אֲבָל בִּקְטַנָּה וְכוּ׳.** דְּשָׁם שָׁוֵי שִׁעוּרֵיהוּ לַהֲדָדֵי, דְּגַם סְכָךְ פָּסוּל דִּינוֹ שָׁם בִּשְׁלֹשָׁה טְפָחִים לְפָסְלוֹ כְּנַ״ל בְּסוֹף סָעִיף א׳, הִלְכָךְ מִצְטָרְפִים תַּרְוַיְהוּ לְפָסְלוֹ כְּשֵׁשׁ בֵּין שְׁנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה טְפָחִים: **ד** (יט) **יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִם שְׁנֵי**

(י) וְלֹא אָמְרִינַן חֲבֵט רְמִי וְלִבּוּד לְהַחְמִיר [שָׁם]: (יא) וּכְמוֹ דְּאָסְרִינַן לְעֵיל בְּסִימָן תרכ״ט סָעִיף י״ח שֶׁהַסָּכָךְ עַל צְדֵיהֶן דְּבוּדַאי אֵין בּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים, מִשּׁוּם דְּנַעֲשׂוּ כְּשִׁפּוּדִים שֶׁל מַתָּכוֹת, אֲפִלּוּ דְּבָעֲנָנוּ גַּם כֵּן הָכִי. וְכָתַבְתִּי בִּלְשׁוֹן אֲפִשָׁר, מִשּׁוּם דְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״א) מְסַתְּפֵק בָּזֶה, עַיֵּן שָׁם:

(יב) וְלֹא פֵּרֵשׁ מַשְׁעַם לְבוּד, דְּכַהֲאי גַּוְנָא בְּמַמָּשׁוּת מַפְסִיק לֹא שַׁיָּךְ לְבוּד, דְּרַק בַּאֲוִיר שַׁיָּךְ לְבוּד [פְּרִי מְגַדִּים (מש״ז סק״ג)]: **ב** (יג) הָרַא״שׁ (פ״א סי׳ לג): **(יד) וּמִכָּל מָקוֹם הַחֵלֶק הַפְּנִימִי גַּם כֵּן כָּשֵׁר,** דְּלַגַּבֵּי דִילֵהּ לֹא אִמְרִינַן דְּפָן עֲקֻמָּה [שָׁם]:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת סֻכָּה סִימָן תרלב תרלג

הַפְּסוּלִים (כ) מִצְטָרְפִים לִפְסֹל הַסֻּכָּה:

תרלג דִּין גֹּבַהּ הַסֻּכָּה. וּבוֹ י׳ סְעִיפִים:

א (א) [א]סֻּכָּה שֶׁהִיא גְּבוֹהָה * לְמַעְלָה (ב) מֵעֶשְׂרִים (ג) אַמָּה, (ד) פְּסוּלָה, (ג) [ב]בֵּין שֶׁהִיא גְּדוֹלָה בֵּין שֶׁהִיא קְטַנָּה, בֵּין שֶׁמְּחִצּוֹת מַגִּיעוֹת לַסְּכָךְ (ד) בֵּין שֶׁאֵינָן מַגִּיעוֹת. אֲבָל עֶשְׂרִים כְּשֵׁרָה, * [ג]אֲפִלּוּ כָּל סְכָכָהּ לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרִים, כֵּיוָן שֶׁאֵין בַּחֲלָלָהּ אֶלָּא עֶשְׂרִים: **ב** [ד]הָיְתָה גְּבוֹהָה יוֹתֵר מֵעֶשְׂרִים, (ה) וְהוּצִין (פֵּרוּשׁ, עֲנָפִים קְטַנִּים עִם הֶעָלִין שֶׁלָּהֶם) יוֹרְדִים (ג) לְמַטָּה, (ו) אִם צִלָּתָן מְרֻבָּה מֵחַמָּתָן, כְּשֵׁרָה, * וְאִם לָאו, פְּסוּלָה: **ג** [ה]סֻּכָּה

א [א] מִשְׁנָה רֵישׁ סֻכָּה.
ב [ב] טְטַעֲמָא דְּרָבָא שָׁם דְּסֻכָּה דִּירַת עֲרָאי בְּעִינַן. ג [ג] מַסֶּקְנַת הַגְּמָרָא (שָׁם) [עֲרוּבִין] ג׳ (ע״ב). ד [ד] שָׁם [סוכה] דַּף (ד׳) [ד׳] (ע״א). ה [ה] מִימְרָא שָׁם י׳ (ע״ב).

בֵּאוּר הַיּטֵב

א (ג) **מֵעֶשְׂרִים.** אַמָּה בֵּת שִׁשָּׁה טְפָחִים מִצַּמְצוּמוֹת. בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש אבל):
(ב) **פְּסוּלָה.** דִּכְיָנִן שֶׁהִיא גְּבוֹהַּ כָּל דָּךְ, צָרִיךְ לַעֲשׂוֹתָהּ כְּדִירַת קָבַע, וְאֵנוּ בָּעִינַן דִּירַת עֲרָאי. אֲבָל פָּחוֹת מֵעֶשְׂרִים, אַף עַל פִּי שֶׁשַּׁגִּיא חֲזָקָה, כְּשֵׁרָה:
ב (ג) **לְמַטָּה.** עַד שֶׁמַּגִּיעַ לַחֲלַל עֶשְׂרִים:

וְאִם יֵשׁ פָּחוֹת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת מִדִּפְנֵי הָאֻמְצָעִי עַד סוֹף הַסְּכָךְ פָּסוּל, אַף חֵלֶק הַחִיצוֹן כָּשֵׁר, דְּאָמְרִינַן דִּפְנֵי עֲקֻמָּה. וְאִם אֲוִיר מַפְסִיק, פָּסוּל הַחִיצוֹן. וְאִם מְחַבְּרוֹ מִן הַצְּדָדִין, מִצְטָרֵף הַפְּנִימִי וְהַחִיצוֹן לְהַכְשִׁיר סֻכָּה. וְרַמ״א קִצֵּר בִּלְשׁוֹנוֹ. וְעַיֵּן עַטֶּרֶת זְקֵנִים:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

אֶפְשָׁר לְתַקֵּן יְתַקֵּן, (טו) וְאִם אִי אֶפְשָׁר לְתַקֵּן וְאֵין לוֹ סֻכָּה אַחֶרֶת, יֵשֵׁב בָּהּ וְלֹא יְבָרֵךְ. דִּסְפֵק בְּרָכוֹת לְהָקֵל: **(כ) מִצְטָרְפִים.** מִיהוּ אִם אֵין בַּפְּסוּלִים אַרְבָּעָה, לֹא אָמְרִינַן שֶׁיִּהֵא חָשׁוּב כְּסָתוּם מֵחֲמַת לָבוּד, (טז) דְּלֹא אָמְרִינַן לָבוּד לְהַחְמִיר [טוּר]:

א (א) **סֻּכָּה שֶׁהִיא גְּבוֹהָ לְמַעְלָה וְכוּ׳.** הֵינוּ שֶׁהָיָה חֲלָלָהּ שֶׁל סֻכָּה יוֹתֵר מֵעֶשְׂרִים אַמָּה, וּכְדִלְקַמַּהּ: **(ב) אַמָּה.** בַּת שִׁשָּׁה טְפָחִים: (ג) מִצַּמְצוּמוֹת, (ד) דִּלְחֻמְרָא אִזְלִינַן, וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן שס״ג סָעִיף כ״ו [בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש אבל)]: **(ג) בֵּין וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (ג) לְאַפּוּקֵי מִמַּאן דְּאָמַר דְּטַעַם פְּסוּל גָּבַהּ בְּסֻכָּה יוֹתֵר מֵעֶשְׂרִים הוּא מִשּׁוּם דְּאֵין צִלּוֹ מִתְפַּשֵּׁט לְכָל הַקַּרְקַע שֶׁתַּחְתָּיו אוֹ לְרֻבּוֹ מִתּוֹךְ גָּבְהוֹ, וְהַצֵּל הוּא רַק מֵחֲמַת הַדְּפָנוֹת, וַאֲנַן צֵל סֻכָּה בָּעִינַן, וּלְפִי סָכָרָא זוֹ הָיְתָה הַסֻּכָּה רְחָבָה הַרְבֵּה הָיָה לָנוּ לְהַכְשִׁיר אַף בִּגְבַהּ יוֹתֵר, דְּכֵיוָן שֶׁהַסֻּכָּה רְחָבָה, צֵל הַדְּפָנוֹת מִתְרַחֵק מֵאֶמְצָעָהּ וְצֵל הַסְּכָךְ מִתְפַּשֵּׁט בּוֹ. וְגַם כֵּן לְאַפּוּקֵי מִמַּאן דְּאָמַר בְּטַעַם פְּסוּל הַגָּבַהּ מִשּׁוּם דְּלֹא שָׁלְטָא בַּהּ עֵינָא מִתּוֹךְ גָּבְהוֹ וְאֵינוֹ רוֹאֶה שֶׁיּוֹשֵׁב תַּחַת הַסְּכָךְ, וּמְצִוֹת סֻכָּה הִיא שֶׁיִּרְאֶה וְיִזָּכֵר כִּי בַּסֻּכּוֹת הוֹשִׁיב הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ, וּלְפִי סָכָרָא זוֹ יֵשׁ לוֹמַר בְּאִם הָיוּ הַדְּפָנוֹת גַּם כֵּן גְּבוֹהִים עַד הַסְּכָךְ, מִתּוֹךְ שֶׁהוּא נוֹתֵן עֵינָיו בַּדְּפָנוֹת שֶׁהֵם לְפָנָיו אֵינוֹ מַפְסִיק בְּהַבָּטָתוֹ עַד שֶׁיִּרְאֶה אֶת כֻּלָּהּ, וּכְשֶׁמַּבִּיט בְּרֹאשׁ הַדֹּפֶן הֲרֵי רוֹאֶה גַּם כֵּן הַסְּכָךְ הַמֻּנָּח עַל הַדֹּפֶן. אֲכָל לֹא קַיְמָא לָן כְּכָל הָנֵי סָכָרָא, אֶלָּא טַעַם פְּסוּל יוֹתֵר מֵעֶשְׂרִים הוּא מִשּׁוּם (ד) דְּסֻכָּה דִּירַת עֲרָאי בָּעִינַן, וְעַד עֶשְׂרִים שְׁעָרוּ חֲכָמִים שֶׁאֵין צָרִיךְ לִתֵּן לֵב כָּל כָּךְ עַל חִזּוּק הַמְּחִצּוֹת וְדָיוֹ בִּמְחִצּוֹת קָנִים, וּבְיוֹתֵר מִכָּאן צָרִיךְ לְעֵשׂוֹת הַכְּתָלִים חֲזָקִים כְּעֵין בַּיִת שֶׁלֹּא יִפְלוּ מֵרֹב גָּבְהָן, וּלְפִי טַעַם זֶה, בְּאִם הָיוּ הַכְּתָלִים מַגִּיעִים לַסְּכָךְ וּרְחָבָה הָרְחָבָה, (ה) מִכָּל שֶׁכֵּן דְּפְסוּלָה מִשּׁוּם דִּירַת קָבַע. (ו) וּמִכָּל מָקוֹם בִּלְמַטָּה מֵעֶשְׂרִים וְעָשָׂה הַדְּפָנוֹת חֲזָקִים כְּעֵין בַּיִת, כָּשֵׁר, שֶׁהֲרֵי אָפְשָׁר הָיָה לוֹ לַעֲשׂוֹתָהּ אַרְעַי, וְלֹא הִקְפִּיד רַחֲמָנָא אֶלָּא הֵיכִי (ז) דְּמִכָּרְח הוּא לַעֲשׂוֹתָהּ קָבַע כְּמוֹ בִּלְמַעְלָה מֵעֶשְׂרִים: **(ד) בֵּין שֶׁאֵינָן מַגִּיעוֹת.** וְהַסְּכָךְ תָּלוּי עַל קָנִים גְּבוֹהִים. וְאִם הוּא לְמַטָּה מֵעֶשְׂרִים, כָּשֵׁר בָּזֶה, וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תר״ל סָעִיף ט׳: **ב** (ה) **וְהוּצִין יוֹרְדִין לְמַטָּה.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (ח) שֶׁאִם נִמְדַּד עַד הַהוּצִין, לֵיכָא חֲלָל יוֹתֵר מֵעֶשְׂרִים: **(ו) אִם צִלָּתָן וְכוּ׳.** פֵּרוּשׁ שֶׁל אוֹתָן הַהוּצִין, אִי שָׁקְלִית לִסְכָךְ הֶעֱלְיוֹן יִהְיֶה צִלָּתָן מְרֻבָּה מֵחַמָּתָן, כְּשֵׁרָה, דְּמִנִּינַן עֶשְׂרִים מֵהֶם וּלְמַטָּה:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ד (טו) בְּכוּרֵי יַעֲקֹב (סק״ט): **(מז)** וּפֵרוּשׁ נְהִי דְּאָמְרִינַן שֶׁיִּהֵא חָשׁוּב כְּאִלּוּ שְׁנֵיהֶם סְמוּכִים זֶה לָזֶה, מִכָּל מָקוֹם לֹא אָמְרִינַן שֶׁיִּהֵא כְּמִפְרָד וְסָתוּם בִּסְכָךְ פָּסוּל [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה)]: **א (ט)** הֵינוּ כְּשֶׁחוֹשְׁבִין אַרְבַּע אֻצְבָּעוֹת [גּוּדְלִין בְּמָקוֹם הָרְחָב] בְּטֶפַח, יִהְיוּ הָאֻצְבָּעוֹת דְּבוּקִין זֶה בָּזֶה: **(נ) וְעַל כֵּן לְעִנְיַן עֲשָׂרָה טְפָחִים גְּבַהּ וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף ח׳,** וּלְעִנְיַן שִׁבְעָה עַל שִׁבְעָה טְפָחִים בְּרִבּוּעַ וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן תרל״ד (ס״א), **בְּעִינַן דַּוְקָא שֶׁיִּהְיוּ הַטְּפָחִים מְרֻוָּחִין, וְהֵם יוֹתֵר לְמַצְמְצֵמִין חֲצִי אֻצְבַּע לְאַמָּה** [פְּרִי מִגְדִּים (א״א ריש הסימן)]: **(ג)** אֲחֲרוֹנִים, בְּתוֹסֶפֶת בֵּאוּר מִדִּבְרֵי הָרַב הַמְּאִירִי בְּסוּגְיָן שֶׁיֵּשׁ לִי בִּכְתָב יָד (ב. ד״ה והדרך השלישי). וְעַיֵּן לְשׁוֹן הָרַשְׁבַּ״ץ (ויקרא כג בתשובה) חֵלֶק א׳ סִימָן קכ״ו, וּבְרִיטְבָ״א בְּסוּגְיָן (ב. ד״ה ויש): **(ד)** דִּקְתִיב מב) ׳בַּסֻּכּוֹת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים׳ אָמְרָה תּוֹרָה צֵא מִדִּירַת קָבַע וְשֵׁב בִּדִירַת עֲרָאי [גְּמָרָא (ב.)], וְהֵינוּ מִדִּכְתִיב ׳תֵּשְׁבוּ׳ וְלֹא כְּתִיב תָּדִורוּ [שִׁיטַת ריב״ב (א. ד״ה אמרה)]: **(ה)** הָרִי״ף (א׳), וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים. וְלִכְאוֹרָה לְפִי זֶה הָיָה לָנוּ לְהַכְשִׁיר בְּשֶׁאֵין הַדְּפָנוֹת מַגִּיעוֹת לְסְכָךְ כְּשֶׁהֵם נְמוּכִים לְמַטָּה מֵעֶשְׂרִים, שֶׁהֲרֵי בָּזֶה לֹא בָּעִינַן שֶׁיִּהְיוּ הַמְּחִצּוֹת חֲזָקוֹת. וְאִפְשָׁר בְּשֶׁבִּיל הַקָּנִים הַגְּבוֹהִים שֶׁעֲלֵיהֶם מֻנָּח הַסְּכָךְ, שֶׁצְּרִיכִים

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah